

Przedmiotowe zasady oceniania

Geografia

Cele ogólne:

- Rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych (nauczyciel na początku lekcji określa jasne cele, w „języku ucznia” oraz przedstawia, jaki zakres wiadomości i umiejętności będzie wymagany przy ocenianiu ucznia).
- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z geografii (nauczyciel stosuje zasady oceniania kształtującego w postaci ustnego, bądź pisemnego komentarza; wskazuje uczniowi jego postępy oraz braki).
- Pomoc uczniowi w zakresie samodzielnej nauki geografii.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Przekazywanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka.
- Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik do indywidualnych możliwości oraz potrzeb ucznia.

Przedmiotem nauczania są:

- Wiadomości
- Umiejętności
- Aktywności uczniów

Formy podlegające ocenie:

1. **Wypowiedzi ustne** np. swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie zjawisk i procesów geograficznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji. W przypadku lekcji powtórzeniowych- materiał z całego działu.
2. **Wypowiedzi pisemne:**
 - a) **Kartkówki** (trwające około 15 minut). Obejmować mogą materiał z trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiedziane.
 - b) **Sprawdziany podsumowujące poszczególne działy** (trwające około 30-45 minut). Obejmować będą wiadomości i umiejętności z danego działu. Sprawdzian musi być zapowiedziany co najmniej tydzień wcześniej.
 - c) **Sprawdziany semestralne lub całoroczne.**
3. **Wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej** np. krótkie wypowiedzi na lekcji, praca w grupie, prowadzenie obserwacji, pomiarów itp.

4. Umiejętności doskonalone w domu- praca domowa. Za brak pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. **Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń**- może podlegać ocenie, ale nie musi. Przy ocenie bierze się pod uwagę staranność i systematyczność, poprawność rzeczową, notatki.
6. **Prace dodatkowe** tj. samodzielne opracowania oparte na innych niż podręcznik źródłach informacji. Na przykład: plansze, rysunki, mapy, plany, okazy wzbogacające zbiory, prezentacje multimedialne, referaty itp.

Sposoby oceniania:

1. Oceny częściowe wyrażane są cyfrowo w skali 1-6 (skala, waga ocen według statutu szkoły)
 - Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych:
 - 100 – 98% - stopień celujący,
 - 97 – 90 % - stopień bardzo dobry,
 - 89 – 75 % - stopień dobry,
 - 74 – 50 % - stopień dostateczny,
 - 49 – 35 % - stopień dopuszczający,
 - 34 – 0 % - stopień niedostateczny
2. W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę procentową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów obowiązujących w statucie szkoły.
3. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni.
4. Klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie analizy ocen częściowych, przy czym ocena śródroczna i roczna jest liczona według „średniej ważonej” (waga poszczególnych ocen ujęta jest w statucie szkoły).

Przyjmuje się następującą tabelę wag wystawionych uczniowi ocen:

Aktywność	Aktywność na lekcji	2
Bieżące	Odpowiedź ustna i odpowiedź przy mapie	3
	Praca na lekcji indywidualna lub w grupie	2
	Przygotowanie do zajęć: zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy, przybory/ materiały potrzebne na lekcję	2
	Zadanie domowe	2
Pisemne	Testy, sprawdziany	5
	Kartkówki	3
	Karty pracy, ćwiczenia, zadania domowe, zadania dodatkowe: prezentacje multimedialne, plakaty, referaty itp.	2
Okazjonalne	Laureat konkursów ogólnopolskich, wojewódzkich, powiatowych	5
	Laureat konkursów gminnych i szkolnych	3
	Prace długoterminowe: - badawcze: obserwacje, pomiary itp.	3

	- projekty edukacyjne -zajęcia terenowe	
	Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych	2
	Udział w akcjach na rzecz ochrony środowiska, wykonanie pomocy dydaktycznych	2

Dopuszcza się wpisywanie oceny **0** – jako formy informacji dla ucznia i rodzica, o planowanej do oceny pracy (napisany sprawdzian), lub o pracy nieoddanej przez ucznia. Ocena 0 – jest zmieniana na ocenę zgodną z systemem oceniania do 2 tygodni od dnia wpisania do dziennika. **Jeśli uczeń w tym terminie nie odda zaległej pracy otrzymuje ocenę 1 (niedostateczną).** Każda ocena zawiera opis i komentarz.

Zasady poprawiania ocen:

1. Uczeń ma prawo poprawić sprawdzian, z którego uzyskał ocenę niedostateczną w ciągu dwóch tygodni od jego powrotu do szkoły. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną.
2. W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełniania braków z przedmiotu, nauczyciel udziela mu stosownej pomocy.
3. Sprawdziany i kartkówki są obowiązkowe dla każdego ucznia.
4. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu lub testu w określonym terminie ustalonym z nauczycielem, wówczas ma obowiązek uczynić to na najbliższej lekcji lub w terminie ustalonym z nauczycielem.

Sposoby informowania uczniów i rodziców:

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznaje się uczniów z PSO.
2. Oceny częściowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.
3. Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki uczniowie otrzymują do wglądu.
4. Rodzice uczniów mogą otrzymać prace pisemne do wglądu na życzenie (np. w czasie wywiadówek, konsultacji nauczycielem przedmiotowym).
5. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.

Ewaluacja PSO:

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach geografii.

Ewentualne zmiany w PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

OCENA CELUJĄCA- otrzymuje, uczeń który:

- Opanował w pełni wiadomości i umiejętności określone programem nauczania

- Prezentuje swoje wiadomości posługując się biegle terminologią geograficzną
- Potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych
- Formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy
- Dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów geograficznych
- Potrafi biegle wykorzystywać pomoce np. kompas, mapę , plan, globus itp. w procesie edukacyjnym
- Wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach
- Potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji, bardzo aktywnie towarzyszy w procesie lekcyjnym
- Wykonuje dodatkowe zadania i polecenia
- Wykonuje twórczy prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią
- W pracach pisemnych osiąga 98%-100% punktów możliwych do zdobycia
- Bierze udział w konkursach geograficznych na terenie szkoły i poza nią
- Wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy

OCENA BARDZO DOBRA- otrzymuje, uczeń który:

- Opanował prawie w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- Wykazuje szczególne zainteresowanie geografią
- Potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach
- Bez pomocy korzysta z różnych źródeł informacji
- Samodzielnie potrafi planować i przeprowadzać pomiary, obserwacje
- Sprawnie posługuje się : kompasem, mapą ,planem, mapą, globusem i innymi przyrządami obserwacyjno- pomiarowymi stosowanymi w czasie procesu edukacyjnego
- Wykonuje prace i zadania dodatkowe
- Prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią geograficzną
- Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym
- Prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy

OCENA DOBRA- otrzymuje, uczeń który:

- Opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności
- Potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych. W przypadku trudności- uczeń korzysta z pomocy nauczyciela
- Posługuje się: kompasem, mapą ,planem, mapą, globusem i innymi przyrządami obserwacyjno- pomiarowymi stosowanymi w czasie procesu edukacyjnego

- Wykonuje proste pomiary i obserwacje
- Udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania
- Jest aktywny na lekcji
- Prawidłowo prowadzi zeszyt przedmiotowy

OCENA DOSTATECZNA- otrzymuje, uczeń który:

- Opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii oraz takie , które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych
- Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności
- Z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, roczniki statystyczne, mapy czy globusy, tablice, wykresy itp.
- W zadowalającym stopniu wykazuje się aktywnością na lekcji
- Posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie

OCENA DOPUSZCZAJĄCA- otrzymuje, uczeń który:

- Ma trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia
- Wykonuje pod kierunkiem nauczyciela proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności
- Z dużą pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, roczniki statystyczne, mapy czy globusy, tablice, wykresy itp.
- Wykazuje się bierną postawą na lekcji
- Nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie lekcyjnym

OCENA NIEDOSTATECZNA- otrzymuje, uczeń który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, koniecznych do dalszego kształcenia
- Nie potrafi korzystać lub posługiwać się pomocami np. atlasem, globusem itp.
- Wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych
- Nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela
- Wykazuje się bierną postawą na lekcji
- Nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym

Postępowanie w przypadku dostosowania wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii PPP, a także poradni specjalistycznej dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia lub specyficzne trudności w uczeniu się, umożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających dostosowania wymagań edukacyjnych ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim nauczyciel stosuje zasady przeliczania punktów na ocenę:

- 90 – 100 % - stopień celujący,
- 89 – 71 % - stopień bardzo dobry,
- 70 – 55 % - stopień dobry,
- 54 – 40 % - stopień dostateczny,
- 31 – 39 % - stopień dopuszczający,
- 30 – 0 % - stopień niedostateczny.